

Nuori yrittäjyys ry:n opinto-ohjelmat

Ohje drno 553/345/2006, 3.4.2006

Valtuutussäännös

VerohallintoL (1557/95) 2 § 2 momentti

Voimassaolo

Toistaiseksi

Korvaa normin (nro, pvm)

Päivämäärä

3.4.2006

Vastaanottaja

Verovirastot

Nuori yrittäjyys ry tarjoaa opinto-ohjelmia koululaisille ja opiskelijoille, jotka haluavat kokeilla yritystoimintaa ja oppia työssä selviytymistä. Samaa opetusmenetelmää käytetään sekä perus-, keski-, että korkea-asteen opiskelussa. Opinto-ohjelmien nimet ovat perus- ja keskiasteella NY-Vuosi yrittäjänä ja korkea asteella NY-Oma yritys. Opinto-ohjelmaan kuuluu, että opiskelijat perustavat 3-10 hengen ryhmissä pienimuotoisia harjoitusyrityksiä, joissa he toimivat kokonaisen lukuvuoden ajan. Tukena harjoitusyritys-toiminnassa oppilailta on neuvonantaja yritysmaailmasta sekä opettaja konsulttina. NY-toiminnan tarkoituksena on oman harjoitusyritystoiminnan kautta antaa nuorille kokemusta yritystoiminnasta ja auttaa heitä näkemään kuinka yritys toimii.

Harjoitusyritykset toimivat oikeilla markkinoilla tarjoten tuotteita tai palveluita asiakkaille. Opiskelijat keksivät itse mitä tuotteita tai palveluita he harjoitusyrityksessään tuottavat. Ennen toiminnan aloittamista ryhmä valitsee keskuudestaan yrityksen toimihenkilöt kuten toimitusjohtajan. Toiminnan tarkoitus ei ole tavoitella voittoa, vaan ensisijaisesti antaa yrityksen jäsenille yritystoimintaan liittyvää tietoa.

Alkupääoma harjoitusyritykseen kerätään osuuksilla. Alkupääomaa kerätään enintään 1.350 euroa yritystä kohti. Harjoitusyritystoimintaa varten ei saa ottaa velkaa. Kun yritys lopetetaan, osuuksiin sijoitetut rahat maksetaan takaisin. Jos harjoitusyrityksen toiminta on sattumalta ollut voitollista, oppilaille voidaan lisäksi maksaa osuus voitosta koron tai osingon nimellä. Harjoitusyrityksillä on raportointivelvollisuus (mm. kirjanpito). Raha-asioita valvovat sekä opettaja että ulkopuolinen, yrityselämää tunteva neuvonantaja.

Opinto-ohjelman koordinoitua Suomessa hoitaa NY-toimisto (www.nuoriyrittajyys.fi). Harjoitusyritykset rekisteröityvät ja raportoivat NY-toimistoon sekä saavat sieltä myös todistuksensa suoritetuista kursseista.

Tuloverotus

Nuori yrittäjyys opinto-ohjelmaa on aiemmin verotettu siten, että opetussuunnitelmaan kuuluva harjoitusyritystoiminta on katsottu yleishyödylliseksi toiminnaksi. Kyseinen tulkinta on perustunut siihen, että harjoitusyritystoiminta on ollut volyymitään pienimuotoista ja liittynyt opetustoimintaan. Koska vuoden 2005 jälkeen Nuori yrittäjyys opinto-ohjelma on laajennettu koskemaan myös korkea-asteen oppilaitoksia ja lisäksi harjoitusyritysten liikevaihdot ovat kasvaneet joissakin tapauksissa jopa yli 3.000 euron, Verohallitus on katsonut aiheelliseksi muuttaa opinto-ohjelman verotukseen liittyvää aiempaa tulkintaansa. Verohallituksen kannan mukaan harjoitusyritystoiminta tulee nykyisissä olosuhteissa rinnastaa harjoitusyrityksessä toimivien ja yritykseen rahaa sijoittaneiden oppilaiden veronalaiseen tulonhankkimistoimintaan. Rinnastus oppilaiden itsenäiseen tulonhankkimistoimintaan voidaan tehdä, koska opetussuunnitelmaan kuuluvia harjoitusyrityksiä ei rekisteröidä kaupparekisteriin ja yritystoiminnan kesto on rajattu yhteen lukuvuoteen.

Itsenäistä tulonhankkimistoimintaa voidaan harjoittaa ilman varsinaisen yrityksen perustamista. Tällaisesta toiminnasta saatava tulo verotetaan kuten luonnollisten henkilöiden saama tulo yleensäkin, eli tuloverolain säännöksiä noudattaen ansiotulona.

Koska koulun opetussuunnitelmaan kuuluvaa harjoitusyritystoimintaa on Verohallituksen käsityksen mukaan pidettävä oppilaiden itsenäisenä tulonhankkimistoimintana, oppilaiden tulee ilmoittaa harjoitusyrityksestä saamansa tulot (esim. voitto ja työnantajaroolin harjoittelun yhteydessä saatu palkka) omalla henkilökohtaisella veroilmoituksellaan kohdassa muut ansiotulot. Myös Nuori yrittäjyys opinto-ohjelmia opetussuunnitelmassaan pitävän koulun tulee ohjata oppilaita oikeaan veroilmoitusmenettelyyn. Jos opiskelija on alaikäinen, eikä tästä syystä saa postitse esitetyttä veroilmoituslomaketta, tulee opiskelijan oma-aloitteisesti täyttää ja toimittaa verovirastoon veroilmoitus. Veroilmoituslomakkeita saa mm. verohallinnon internet-sivuilta www.vero.fi. Veroilmoituksella oppilaan tulee ilmoittaa kaikki harjoitusyrityksestä saamansa tulo. Harjoitusyritykseen sijoitetun pääoman palautus ei kuitenkaan ole veronalaista tuloa, eikä sitä tarvitse ilmoittaa veroilmoituksella.

Koska Nuori yrittäjyys opinto-ohjelman ei katsota olevan koulun harjoittamaa yleishyödyllistä toimintaa, vaan harjoitusyritysten perustajaoppilaiden tulonhankkimistoimintaa, tulee koulun ja harjoitusyrityksen rahaliikenne pitää toisistaan erillään. Kouluissa on usein tapana kerätä varoja leirikouluun tai luokkaretkeä varten. Tällainen varojen keruu on lähtökohtaisesti verotuksen ulkopuolelle jäävää toimintaa. Vaikka harjoitusyrityksestä saatu voitto annetaan esimerkiksi koulun leirikouluun tai luokkaretkeä varten, on harjoitusyrityksestä saatu tulo siitä huolimatta edelleen saajansa, eli harjoitusyrityksen osakkaan veronalaista tuloa.

Jos lukuvuoden jälkeen harjoitusyritystoimintaa jatkamaan perustetaan yritys, se tulee ilmoittaa normaaliin tapaan verohallinnon rekistereihin perustamisilmoituslomakkeella. Tällöinkin harjoitusyrityksestä lukuvuoden aikana saatu tulo ilmoitetaan oppilaiden

henkilökohtaisella veroilmoituksella tulonhankkimistoimintana edellä mainitulla tavalla. Yrityksen perustamisen jälkeen saatu tulo ilmoitetaan perustetun yrityksen tulona kyseistä yhtiömuotoa vastaavalla veroilmoituslomakkeella.

Arvonlisäverotus

Jos harjoitusyrityksen tilikauden liikevaihto ylittää arvonlisäverolain 3 §:ssä säädetyn 8.500 euron rajan, yritys on ilmoitettava verohallinnon rekistereihin perustamisilmoituslomakkeella. Tällöin harjoitusyrityksen toiminta katsotaan yhtymän muodossa harjoitetuksi elinkeinotoiminnaksi ja yritys on arvonlisäverovelvollinen kaikesta tilikauden aikana liiketoiminnan muodossa tapahtuneesta tavaroiden tai palveluiden myynnistä.

Jos lukuvuoden jälkeen harjoitusyrityksen toimintaa jatkamaan perustetaan yritys, lukuvuoden aikana syntyneitä harjoitusyrityksen liikevaihtoa ei lasketa mukaan uuden yrityksen liikevaihtoon esim. AVL 3 §:n mukaista 8.500 euron liikevaihtorajaa laskettaessa. Lukuvuoden jälkeen perustettu yritys ei enää liity koulutusohjelmaan.

Ennakkoperintä

Harjoitusyritys voi tuottaa palveluja, joista sille maksetaan työkorvausta. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi koirien ulkoiluttaminen ja siivouspalvelut. Palvelujen tuottamista varten harjoitusyrityksen ei tarvitse erikseen ilmoittautua ennakkoperintärekisteriin, vaan harjoitusyritys voi käyttää koulun Y-tunnusta ja ennakkoperintärekisterimerkintää. Koulun ennakkoperintätunnuksen käyttäminen edellyttää kuitenkin aina, että harjoitusyritystoiminta kuuluu koulun opetussuunnitelmaan.

Työnantajaroolin harjoittelu

Koska koulun opetussuunnitelmaan kuuluvien Nuori yrittäjyys -harjoitusyritysten toiminta rinnastetaan oppilaiden itsenäiseen tulonhankkimistoimintaan, ei harjoitusyritykselle synny verotuksessa työnantajaroolia, jos se maksaa perustajaoppilaille työnantajaroolin harjoittelun vuoksi palkkoja. Siten harjoitusyrityksillä ei ole edellä mainituissa olosuhteissa velvollisuutta rekisteröityä verohallintoon työnantajaksi, eikä niillä ole velvollisuutta maksaa työnantajaroolin harjoittelun yhteydessä oppilaille maksetuista suorituksista työnantajan sosiaaliturvamaksua taikka muita palkan sivukuluja. Harjoitusyrityksen ei myöskään tarvitse toimittaa kyseisistä suorituksista ennakonpidätystä tai antaa niiden perusteella vuosi-ilmoitusta. Koska oppilaille palkan nimellä maksettujen suoritusten ei voida katsoa olevan verotukselliselta luonteeltaan palkkaa, oppilaiden tulee ilmoittaa tällaiset tulot henkilökohtaisella veroilmoituksellaan kohdassa muut ansiotulot.

Muu kuin koulun opetussuunnitelmaan kuuluva yritystoiminta

Jos Nuori yrittäjyys opinto-ohjelma järjestetään siten, ettei se kuulu koulun opetussuunnitelmaan, tulee harjoitusyritys ilmoittaa verohallintoon perustamisilmoituslomakkeilla.

Apulaisjohtaja Anneli Kukkonen

Toimistotarkastaja Sanna Hätönen

© Verohallitus 13.4.2006